

G1000 werkplaats wind- & zonne-energie reflecteert op het:
Beleidskader "Windenergie uit Steenwijkerland" - besluitvormen

Ruimtelijk beleidskader wind op land nog een te krappe jas

Samenvatting van onze stellingname:

- I. De ruimtelijke onderbouwing levert onnodige beperkingen op voor windenergie opwekking. De locaties zijn niet goed gekozen gezien de beoogde ambitie van Steenwijkerland.
- II. Laat de locatie keuze van windparken meer over aan initiatiefnemers in samenspraak met de lokale omgeving en de beperkingen die uit de provinciale richtlijnen en de strenge MER procedure voortkomen.
- III. Wij zouden graag zien dat het beleidskader Windenergie uit Steenwijkerland aangepast wordt op het beoogde einddoel om 100% energieneutraal te zijn. Doe het proces in één keer goed in plaats van de opgave en dus het beleidskader steeds weer te moeten bijstellen.
- IV. Uiteraard zijn wij voor scenario 2!

Het realiseren van windenergie in Steenwijkerland is:

- **technisch haalbaar** want windmolens zijn inmiddels zeer betrouwbaar, super efficiënt en praktisch onhoorbaar
- **economisch haalbaar** want intussen een van de goedkoopste manieren van energieopwekking überhaupt. Praktisch subsidieloos en tegelijkertijd kan de omgeving royaal worden gecompenseerd.
- qua **ruimtelijk inpassing haalbaar** want Steenwijkerland behoort tot de gemeenten met de beste mogelijkheden in Nederland
- nu nog een **uitdaging qua beleving**. Er zijn veel vooroordelen en misverstanden gebaseerd op onjuiste informatie, onwetendheid, gebrek aan ervaring en opportunistische berichtgeving in de media. Wat volgens ons helpt is om mogelijke omwonenden te laten ervaren hoe windenergie werkt door een excursie naar een draaiend windpark, goed informeren over regelgeving en kansen voor de omgeving en samen het windpark vormgeven.

Onze oproep aan de inwoners van Steenwijkerland:

Geef Steenergie een kans en stel uw oordeel over windenergie uit!

Geachte raadsleden,

Iets meer dan twee jaar geleden startte de gemeente Steenwijkerland het vooruitstrevende burgerforum met als stelling: "Hoe maken we Steenwijkerland klimaatneutraal?" Dit inspireerde ons als werkgroep om hier mee aan de slag te gaan. De G1000 opbrengst had ook een positieve invloed op het verkiezingsprogramma; bijna alle partijen waren positief over de optie om in de toekomst opwekking met windenergie toe te staan. Bij nadere beschouwing van het ruimtelijke beleidskader voor wind vragen wij ons echter af of windenergie hier echt de ruimte krijgt die het nodig heeft gezien de ambitie in het coalitieakkoord:

"Ons streven is een energieneutraal Steenwijkerland. Daarvoor is het nodig om lokaal meer duurzame energie op te wekken. De insteek is om de energietransitie vast te pakken."

De Steenwijker Courant van vorige week staat op pagina twee een bericht van “Ik Begin”, een bewustmakend initiatief, voortgekomen uit de G1000 en omarmd door de gemeente. Hier wordt melding gemaakt van het streven van de gemeente om “in 2030 energieneutraal te zijn”.

Voor u ligt een Beleidskader bestaande uit drie scenario's. U wordt gevraagd om hieruit een keuze te maken. Op het eerste gezicht straalt dit kader ambitie en flexibiliteit uit. Er lijkt zorgvuldig nagedacht over de ruimtelijke inpasbaarheid en er wordt ingezoomd op drie voorkeurslocaties. Eén van de bijlagen geeft een ruimtelijke onderbouwing.

Wij zijn echter van mening dat dit (ruimtelijk) “Beleidskader windenergie uit Steenwijkerland” op voorhand onterechte beperkingen oplegt aan de ontwikkelingsmogelijkheden voor windparken in Steenwijkerland. Dit beargumenteren wij als volgt:

1) **Meer flexibiliteit noodzakelijk**

Om een windpark succesvol te ontwikkelen moet alles kloppen: ruimtelijke inpasbaarheid, draagvlak, net-aansluitmogelijkheden en eisen t.a.v. flora en fauna. Diverse initiatieven zullen de eindstreep niet halen. Daarom vinden wij 3 locaties veel te weinig. Te meer omdat minimaal 1 locatie op voorhand af valt!

2) **Geen onnodige drempels opwerpen**

Wij zijn van mening dat er diverse kansrijke locaties voor windparken zijn in de zogenaamde landschapsbeschermingsgebieden. Vanuit provinciaal beleid is er geen enkele grondslag om het op de kaart groen gearceerde gebied op voorhand uit te sluiten voor ontwikkeling van windenergie.

3) **Eisen aan plaatsing windparken al streng genoeg**

Bovendien is de in 2) genoemde zonering volstrekt overbodig. In de Milieu Effect Rapportage wordt uitvoerig alle aspecten getoetst die een negatieve invloed kunnen hebben op de omgeving. Windontwikkeling is maatwerk en de impact wordt per locatie uitvoerig getoetst met respect voor mens, dier en milieu.

4) **Ontwikkelingsperspectief onvoldoende voor energieneutraliteit**

Tot slot kan met windontwikkeling op 1 locatie de beoogde doelstelling niet behaald worden. Met het reeds goedgekeurde beleid zon op land in Steenwijkerland wordt slechts een kwart van de benodigde groene energie opgewekt. Het voorliggende concept beleid wind op land beoogt nog eens een kwart in te vullen op 1 van de 3 locaties. Dat betekent dat er na realisatie de opwek nog eens verdubbeld moet worden om Steenwijkerland volledig energieneutraal te maken. Dit terwijl de ambitie 100% energieneutraliteit is!

5) **Eigen verantwoordelijkheid nemen voor ons energiegebruik en onze welvaart**

De afgelopen honderd jaar heeft Nederland, net als vele westerse landen, haar welvaart kunnen opbouwen dankzij het importeren van fossiele brandstoffen uit verre landen. De bijwerkingen van dit energiegebruik zijn niet langer meer gewenst met het oog op de kwaliteit van onze leefomgeving in de breedste zin van het woord. Er moet nu echt iets gebeuren aan het beperken van luchtvervuiling, stikstofuitstoot, klimaatopwarming en ander negatieve bijeffecten van het winnen van fossiele brandstoffen zoals aardbevingen en milieurampen. Waar wij als gemeente de ruimte hebben om zelf onze energie op te wekken is het onze verantwoordelijkheid en onze plicht om dit ook te realiseren. Waarom wachten tot 2050 als we onze doelstelling ook ruim vóór 2030 kunnen behalen? Elk jaar dat we eerder onze doelstelling bereiken betekent fors minder CO2 uitstoot!

Onze aanbevelingen

- 1) Stel het lichtgroen gearceerde gebied (op de kaarten in dit beleidskader) nadrukkelijk beschikbaar voor ontwikkeling van windenergie.
- 2) Wijs niet op voorhand voorkeurslocaties aan maar stel wel eisen aan bij voorbeeld de minimale projectomvang.
- 3) Laat de locatiekeuze over aan lokale initiatieven in samenspraak met de lokale omgeving via een proces van zogenaamd gebiedsgericht ontwikkelen.

- 4) Vertrouw het respect voor mensen, dieren, vogels, landschap en milieu zo veel mogelijk toe aan de MER-procedure en de in Nederland zeer strenge regels voor plaatsing van windenergie.
- 5) Zet hoog in bij het bieden van mogelijkheden voor windontwikkeling omdat:
 - a) er altijd beoogde locaties zullen afvallen
 - b) we dit proces beter in een keer goed kunnen doen dan in de toekomst steeds weer de duurzaamheidsopgave te moeten bijstellen
 - c) we in Steenwijkerland meer dan voldoende ruimtelijke mogelijkheden hebben om ruim voor 2030 energieneutraal te zijn!

Overige opmerkingen bij het Beleidskader “Windenergie uit Steenwijkerland” - besluitvormen

* Blz 2 t.a.v energiebesparing.

Een besparing van 1.400TJ lijkt ons buitensporig. Dit vinden wij in geen enkele forecast of doel in het klimaatakkoord terug en wij vragen ons af waarop dit gebaseerd is (wij hebben dit in eerdere stukken ook al gezien en toen dezelfde vraag gesteld). Een 0,5% per jaar is realistisch. Cumulatief dus orde grootte 14% tot 2050. Onderbouwing:

- a) Het energiezuinig maken van het complete woningbestand duurt decennia en achteraf isoleren is kostbaar en technisch lastig.
- b) Besparing heeft te maken met gedrag en is dus moeilijk af te dwingen; de welvaart neemt steeds toe en mensen raken hieraan gewend.

* Blz 3 t.a.v. kenmerken windmolens

Dezelfde opmerkingen t.a.v. tiphoogte welke wij ook in het andere stuk heb gemaakt. Het lijkt ons voldoende om slechts de tiphoogte te beperken om te voorkomen dat in de toekomst onnodig efficiëntere en betere windmolens uitgesloten worden.

* Blz 4 t.a.v. compensatie omwonenden

20% van de grondopbrengst voor de omwonenden is een prima uitgangspunt want het is iets hoger dan de NWEA gedragscode van 0,5 Euro/MWh. Dit lijkt ons een goed haalbaar minimum.

Vreemd is echter dat dit zou gelden voor huizen binnen 300m straal van het windpark omdat daar normaal gesproken helemaal geen huizen mogen staan tenzij deze in het kader van molenaars-woningen worden gecompenseerd. Maar dit zijn uitzonderingen. Die omwonenden bevinden zich juist buiten die straal van 300m. Dit zijn dus de omwonenden aan wie die compensatie toekomt.

Als we lokale initiatieven willen ondersteunen dan zou de omgeving buiten die 300m juist benadrukt moeten worden omdat lokale coöperatieve ontwikkelaars hier gemakkelijker aan kunnen voldoen dan commerciële ontwikkelaars.

Februari 2020

G1000 Werkplaats wind- en zonne-energie